

OBSAH

Úvod	4
I. PŘEDSTAVY O DÁVNÉM CESTOVÁNÍ	6
II. PŘÍCHOD ČLOVĚKA	7
PRVNÍ LIDÉ NA NAŠEM ÚZEMÍ	7
VZNIK STEZEK NA MORAVĚ	9
ŽIVOT LOVCŮ MAMUTŮ	16
III. LIDÉ Z JESKYNÍ	22
PAZOURKY	26
PŘECHOD STEZKY PŘES ŘEKU	30
IV. PRVNÍ ZEMĚDĚLCI	32
RONDEL U SÍDLIŠTĚ	37
DÁLKOVÉ STEZKY	40
V. ČLOVĚK A KOV	42
POČÁTKY PRÁCE S KOVY	42
OBJEV ŽELEZA	46
VI. PRVNÍ ZNÁMÉ NÁRODY U NÁS	48
KELTOVÉ	48
PŘÍCHOD NOVÝCH OBYVATEL – GERMÁNI A ŘÍMANÉ	52
VII. SLOVANÉ	53
STĚHOVÁNÍ NÁRODŮ	53
CHODNÍKY SLOVANŮ	53
VIII. ZÁNİK SÍTĚ STARÝCH STEZEK	61
ZÁVĚR	62
DOPORUČENÁ LITERATURA	63

Úvod

Hned na začátku čtení vám prozradím, že za tuto knížku vlastně vděčíte mému dávnému příteli Slávku Lacinovi, lesníkovi, který na svých cestách potkával v lesích zbytky stop dávných stezek. Ten mi poradil, že když se stále zabývám starými stezkami, měl bych napsat knížku o stezkách i pro děti.

Protože podle jeho názoru moc dlouhé vyprávění nepotěší ani vytrvalého mladého čtenáře, doporučil mi přenechat více místa obrázkům. Očima každý přeběhne nakreslené pohledy na dávnou krajinu i na život v ní docela rychle a čtenář si proto nemusí představovat neznámé věci podle dlouhých popisů. Proto se snažím, aby vás po starých stezkách v této knize provázelo nemnoho slov, ale především detailně propracované a zajímavé kresby. Takže i v nynějším čase, kdy nám slouží rozhlas, televize, mobily a internet, se můžete ponořit do knihy zabývající se dávnými časy a sledovat, kudy a jak se člověk kdysi pohyboval po naší zemi.

Jako průvodce po tomto čtení se vám představuje sotva desetiletý chlapec jménem Záviš. Od svých babiček a dědečků se dozvěděl, že v jejich dětství vůbec neexistovala dnešní doprava na dálnicích plných aut. Po tehdejších silnicích projížděly koňské potahy a jen sem tam se objevovala starobylá auta a ta vůbec nejezdila divokou rychlostí jako ta dnešní. Na venkově vozy tahaly krávy nebo o něco silnější volí.

ZÁVIŠ: JAK SE PO SVĚTĚ KDYSI CHODILO?

Odpověď, kterou Záviš dostal, zněla: „Dočkej času jako husa klasů.“ Tak se to kdysi dávno běžně říkávalo a ze zvyku někdy říká dosud, ale už to vůbec neplatí. Stejně tak se během rozhovoru Záviše s dospělými ukázalo, že povídání o pradávných pěšinách by se nemělo odkládat. I nejmladší čtenáři by se měli dozvědět, kudy se kdysi člověk ubíral v krajině, jak chodil divočinou pralesa podél vody, stejně tak jak procházel lučinami beze stromů nebo po holých skalách.

Záviš se velice se divil, když se dozvěděl, že za časů tak dávných, že si to ani neumí představit, všechno na zemi probíhalo úplně jinak než dnes. Člověk neměl žádné dopravní prostředky a jen nohy mu spolehlivě sloužily k chůzi i do dalekých míst.

Jak to cestování člověka po zemi začalo a jak se v průběhu tisíciletí na území Čech, Moravy a Slezska postupně měnilo, to spolu se Závišem budeme sledovat na následujících stránkách této knihy.

